

Foto: REUTERS

Wereld ligt helemaal uit koers

Dominique Minten

[De Standaard](#) | 2017-10-31T07:00

De uitstoot van broeikasgassen neemt bijzonder snel toe. Zelfs als we alle beloofde maatregelen nemen, zal het tegen 2100 minstens 3 graden warmer zijn.

Volgende week begint in Bonn de jaarlijkse VN-klimaatconferentie. Bedoeling is dat de landen die twee jaar geleden in Parijs plechtig beloofd hebben dat ze de opwarming van de aarde willen beperken tot 1,5 graad, bekijken hoe ze die beloftes in de praktijk kunnen brengen.

Dat belooft een heidens karwei te worden. Meer zelfs, veel klimaatwetenschappers waarschuwen dat het een mission impossible dreigt te worden. De harde cijfers bewijzen immers dat de wereld helemaal uit koers ligt. De Wereld Meteorologische Organisatie (WMO) luidde gisteren de alarmklok en vandaag is het de beurt aan het Milieuagentschap van de Verenigde Naties.

Volgens de WMO is de concentratie CO₂ in de atmosfeer vorig jaar gestegen naar 403,3 ppm (parts per million). In 2015 was de drempel van 400 ppm bereikt en dat werd toen al beschouwd als een soort van point of no return. Eenmaal de 400 ppm voorbij, wordt het heel moeilijk de opwarming van de aarde binnen 'aanvaardbare' grenzen te houden. Koolstofdioxide wordt namelijk heel moeilijk afgebroken. Dat duurt duizenden jaren.

De stijging van 2016 is bovendien abnormaal groot, anderhalf keer meer dan de gemiddelde stijging van de afgelopen tien jaar. Als belangrijkste oorzaken worden menselijke activiteit en het weerfenomeen El Niño genoemd, waardoor het zeewater opwarmt. Warm water neemt minder CO₂ op dan koud, waardoor er meer in de lucht achterblijft. Daarnaast zorgt El Niño voor veel bosbranden in Zuidoost-Azië, waarbij veel koolstofdioxide vrijkomt.

Momentum weg

Er is meer slecht nieuws. De toename kan nog versnellen. De natuurlijke opslagplaatsen van koolstofdioxide – bomen, oceanen, et cetera – raken vol. Hoe meer verzadigd die raken, hoe meer CO₂ in de lucht blijft hangen. En er is ook methaangas, een nog sterker broeikasgas. Ook de uitstoot daarvan blijft toenemen.

Petteri Taalas, secretaris-generaal van de WMO, windt er geen doekjes om dat de gevolgen catastrofaal kunnen zijn. 'Zonder een snelle verlaging van de uitstoot stevenen we af op een gevaarlijke temperatuurverhoging, ver boven de doelstelling die werd afgesproken in het klimaatakkoord.'

Het VN-milieuagentschap (Unep) kleeft er een concreet cijfer op: zoals de zaken er nu voorstaan, is een opwarming met minstens drie graden tegen het einde van de eeuw 'erg waarschijnlijk'. Het Unep publiceert vandaag zijn jaarlijkse Emission Gap Report. Daarin wordt opgelijst welke maatregelen al genomen of beloofd zijn om de uitstoot terug te dringen en welke kloof er gaapt met de belofte om de opwarming onder de twee graden te houden.

Met de beloftes van Parijs zullen de ergste gevolgen van de klimaatverandering niet kunnen worden voorkomen, is de conclusie. De

afspraken van Parijs dekken slechts een derde van de inspanningen die nodig zijn. ‘De cijfers liegen niet’, zegt Unep-baas Erik Solheim.

Geen hoop?

‘Het akkoord van Parijs zorgde voor een boost in de strijd tegen opwarming, maar het momentum dreigt ons te ontglippen’, waarschuwt Edgar Gutierrez-Espeleta, de minister van Milieu van Costa Rica en dit jaar voorzitter van de VN-milieuraad. ‘De keuze waar we voor staan, is kristalhelder: of we verhogen onze ambitie, of we lijden onder de gevolgen.’

Is er dan geen hoop? Het Unep blijft erbij dat het point of no return nog niet gepasseerd is. De investeringen in groene technologie moeten gewoon omhoog – dat blijft betaalbaar – en de kolencentrales moeten sneller dicht. Wereldwijd draaien nog altijd 6.683 centrales op steenkool en er worden er nog altijd bijgebouwd. China en India doen inspanningen om sneller van de steenkool af te raken, maar ook landen als Turkije, Indonesië en Japan moeten dringend werk maken van de sluiting van hun centrales.

En dan zijn er nog de VS, waar president Trump de mijnwerkers beloofd heeft dat de mijnen open kunnen blijven. Al blijft het voorlopig ook daar bij beloftes.